

**DAVLAT XIZMATLARIDA YANGI DAVR: SODDALIK, TEZLIK
VA OCHIQLIK SARI QADAM**

Akbar Jurayev Abdushukur o'g'li

Toshkent viloyati adliya boshqarmasi, Qibray tumani adliya bo'limi
DXM mutaxassisi

Annotatsiya: *Maqolada O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-157-son Farmoni asosida davlat xizmatlarini ko'rsatish tizimini tubdan takomillashtirish, byurokratik tartibotlarni qisqartirish va raqamli boshqaruvga o'tish masalalari yoritilgan. Unda raqamlashtirish jarayonining inson manfaatlariga yo'naltirilganligi, interaktiv kiosklar, "raqamli yordamchilar", yagona portal va litsenziyalash tizimining modernizatsiyasi orqali qulaylik va ochiqlik darajasining oshirilishi tahlil qilinadi. Shuningdek, islohotlarning iqtisodiy samarasi, hududiy tenglikni ta'minlash hamda davlat boshqaruvida inson markaziy o'ringa qo'yilayotganligi yoritilgan. Maqola O'zbekistonda raqamli davlat konsepsiyasining amaliy ifodasi sifatida tahliliy va badiiy-publisistik uslubda yozilgan.*

Kalit so'zlar: *Raqamli davlat, davlat xizmatlari, PF-157-son Farmon, raqamlashtirish, byurokratiya, interaktiv kiosk, Yagona portal, inson manfaatlari, iqtisodiy samaradorlik, islohotlar.*

O'zbekistonda davlat xizmatlarini ko'rsatish tizimi so'nggi yillarda izchil islohotlar yo'lidan bormoqda. Raqamli islohotlar, inson manfaatini birinchi o'ringa qo'yish tamoyili va davlat boshqaruvida ochiqlik siyosati mamlakat taraqqiyotining yangi sahifasini ochdi. Shu jarayonda, Prezident Shavkat Mirziyoyevning 2025-yil 8-sentabrdagi Davlat xizmatlarini ko'rsatish tizimini takomillashtirish hamda sohada byurokratik tartibotlarni tubdan qisqartirishga doir qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida" PF-157-son Farmoni e'lon qilinishi bilan

O‘zbekistonda davlat xizmatlari tizimi mutlaqo yangi bosqichga ko‘tarildi. Bu Farmon — shunchaki hujjat emas, balki inson va davlat o‘rtasidagi munosabatni yangicha mazmunda belgilovchi konsepsiya. Endi fuqarolar uchun “davlat xizmati” deganda uzoq navbatlar, idoralar orasidagi yugur-yugur va cheksiz qog‘ozbozlik emas, balki qulaylik, tezkorlik va zamonaviy texnologiyalar asosidagi xizmatlar tizimi ko‘z oldiga keladi.

O‘zbekiston taraqqiyotining bugungi bosqichi, aslida, davlat boshqaruvining falsafasini o‘zgartirish jarayonidir. Davlat endi xalqdan hujjat yig‘adigan tizim emas — balki xalq uchun xizmat qiladigan, har bir fuqaroning vaqtini, kuchini va asabini qadrlaydigan mexanizmga aylanmoqda. Farmonning mazmun-mohiyati ham aynan shunda: davlat tizim sifatida inson uchun ishlashi kerak.

Raqamli qulaylik sari qadam

Bugun har bir fuqaro hayotini davlat xizmatlarisiz tasavvur etish qiyin. Bola tug‘ilganidan boshlab uning butun umr yo‘lida davlat bilan bog‘liq jarayonlar hamroh bo‘ladi: tug‘ilish guvohnomasidan tortib, ta‘lim, nikoh, mulk, soliqlar va hatto pensiya rasmiylashtirishgacha. Shu bois davlat xizmatlarining tezkor, shaffof va qulay bo‘lishi nafaqat ma‘muriy samaradorlik, balki jamiyat farovonligi, fuqarolarning davlatga bo‘lgan ishonchi uchun ham hal qiluvchi omildir.

Prezident Farmoniga muvofiq, 2028-yilgacha Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali hamda Davlat xizmatlari markazlari orqali ko‘rsatiladigan xizmatlar soni 900 taga yetkaziladi. Eng e‘tiborlisi, bu xizmatlarning ko‘pi “proaktiv” shaklda taklif etiladi — ya‘ni, endi fuqaroga zarur bo‘lgan xizmatni tizimning o‘zi avtomatik tarzda taqdim etadi. Masalan, yangi tug‘ilgan chaqaloq haqida ma‘lumot ro‘yxatga olinishi bilan ota-onaga tug‘ilganlik guvohnomasi va bola nafaqasi tayinlangani haqida xabarnoma yuboriladi. Bu esa inson

aralashuviz, biroq inson manfaati yoʻlida ishlaydigan raqamli davlatning amaliy koʻrinishidir.

Farmon bilan bir qatorda, “kompozit xizmatlar” tushunchasi ham joriy qilinmoqda. Bu yangilik byurokratik bosqichlarni birlashtirib, bir necha turdagi ruxsat va roʻyxatdan oʻtish jarayonlarini bitta xizmat orqali hal etish imkonini beradi. Masalan, endilikda tadbirkorlik faoliyatini boshlash uchun uch xil idoraga borib, bir necha ariza topshirish talab etilmaydi. Barcha jarayon — soliq roʻyxatidan oʻtish, bank hisob raqami ochish va faoliyatni boshlash — bitta elektron soʻrov orqali yakunlanadi. Bu faqat qulaylik emas — bu samaradorlik falsafasidir. Chunki raqamlashtirish orqasida inson hayotini yengillashtirish, ortiqcha qogʻozbozlik va vaqt sarfini yoʻqotish, eng muhimi, davlat xizmatlarini xalq manfaatiga xizmat qiladigan tizimga aylantirish maqsadi yotadi.

Oʻzbekiston raqamli davr sari dadil odimlamoqda. Har bir raqamli xizmat — bu shunchaki texnologik yangilik emas, balki fuqarolarning vaqtini, mehnatini va ishonchini qadrlaydigan yangi davlat madaniyatining ifodasidir.

“Navbatda turgan” zamon ortda qoladi.

Oʻzbekiston hayotida navbatlar, qogʻozbozlik va idoralar oraligʻidagi yugur-yugur endilikda tarixga aylanmoqda. Prezident Farmonining eng muhim jihatlaridan biri — byurokratik toʻsiqlarni tubdan bekor qilish va davlat xizmatlarini inson hayotiga yaqinlashtirishdir.

2025-yil 1-dekabrda boshlab mamlakatda idoralararo axborot almashinuvi tizimi toʻliq yoʻlga qoʻyiladi. Bu degani — endi bir idora fuqarodan boshqa idora tasdigʻini talab qilmaydi. Maʼlumotlar elektron shaklda, avtomatik tarzda almashadi. Shunday qilib, fuqarolardan “shunchaki hujjat olib kelish” amaliyoti butunlay yoʻq qilinadi. Masalan, ilgari nikohni rasmiylashtirish uchun majburiy

tibbiy ma'lumotnoma talab etilardi. Endi esa bu talab bekor qilinadi — kerakli ma'lumotlar tegishli tashkilotlar o'rtasida elektron tarzda almashiladi. Shu orqali inson o'z vaqtini idoralar ostonasida emas, hayotining muhim daqiqalariga bag'ishlaydi.

Yana bir muhim o'zgarish — 2025-yil 1-noyabrdan Yagona interaktiv davlat xizmatlari portalida jismoniy shaxslarning shaxsiy ma'lumotlari real vaqt rejimida olinadi. Endi fuqaroga bir xil ma'lumotni turli idoralarga qayta-qayta topshirish zarurati qolmaydi. Tizim siz haqingizdagi ma'lumotni bir marta oladi va uni barcha zarur idoralar bilan avtomatik tarzda ulashadi.

Bu yangiliklarning tagida birgina maqsad yotadi: davlat xizmatlari — xalq uchun xizmat qilish. Endi fuqarolar tizimga emas, tizim fuqaroga xizmat qiladi. Idoralar xalqdan hujjat so'ramaydi, balki ma'lumotni o'zlari topadi. Bu esa davlat boshqaruvida mas'uliyat va ishonch tamoyillarini mustahkamlaydi. Yillar davomida xalq orasida mashhur bo'lgan “navbatda turish” degan ibora endilikda tarix sahifalarida qoladi. Chunki yangi O'zbekistonning bosh shiori aniq: “Davlat xalq ortidan emas — xalq bilan birga harakat qiladi.”

Interaktiv kiosklar – xalq uchun xizmat

Davlat xizmatlarini aholiga yanada yaqinlashtirish, qulaylik va tezkorlikni ta'minlash maqsadida Farmonda muhim yangiliklardan biri — 1100 ta interaktiv kiosk o'rnatilishi belgilandi. Bu oddiy texnik vosita emas, balki fuqarolar hayotini soddalashtiruvchi, raqamli qulaylikni har bir mahallaga olib kiruvchi yangi xizmat tizimidir. Mazkur kiosklar yirik savdo markazlari, mahalla binolari, temir yo'l vokzallari va shunga yaqin hududlarga joylashtiriladi. Bu joylar tanlanishida aholining kundalik harakati, qulay yo'nalishlar va xizmatga bo'lgan ehtiyoj inobatga olingan. Maqsad bitta — odam davlat xizmatiga emas, davlat xizmati

odamga keladigan tizimni yaratish. Endi fuqarolar uchun ko'p narsani o'zgartiruvchi yangi qulayliklar paydo bo'ladi. Masalan, siz hujjat topshirish, to'lov amalga oshirish yoki ariza yuborish uchun alohida idoraga borishingiz shart emas. Bularning barchasini interaktiv kiosk orqali bajarish mumkin bo'ladi. Foydalanuvchi o'ziga qulay paytda, navbatsiz va ortiqcha vaqt sarflamasdan kerakli xizmatdan foydalanadi.

Eng e'tiborlisi — bu tizim nafaqat qulaylik, balki iqtisodiy rag'bat ham beradi. Farmonga ko'ra, interaktiv kiosk orqali amalga oshirilgan to'lovlarda 10 foiz chegirma qo'llanadi. Bu esa fuqarolarni raqamli xizmatlardan faol foydalanishga undaydi, shu bilan birga ularning mablag'ini tejaydi. Bu yondashuvda majburlash emas, balki rag'batlantirish falsafasi ustuvor. Davlat fuqaroni xizmatdan foydalanishga majbur etmaydi, balki qulaylik yaratib, o'zi tanlash erkinligini beradi. Bu — inson huquqlari va manfaatlarini hurmat qiluvchi demokratik boshqaruvning yorqin namunasidir.

Interaktiv kiosklar nafaqat texnik yangilik, balki xalq bilan davlat o'rtasidagi yangi aloqa madaniyatining boshlanishidir. Endilikda davlat xizmatlari markazlariga yetib borolmagan, internetdan foydalana olmaydigan fuqarolar ham o'z mahallasida, do'kon yonida yoki vokzalda davlat xizmatlaridan foydalanish imkoniga ega bo'ladi. Bir so'z bilan aytganda, bu — raqamli tenglik sari tashlangan muhim qadam. Chunki qulaylik endi faqat poytaxt yoki viloyat markazlarida emas, balki chekka hududlardagi fuqarolar hayotiga ham kirib bormoqda.

Davlatning bu tashabbusi zamonaviy texnologiyani inson manfaatiga xizmat qildirish yo'lida muhim burilish yasaydi. Interaktiv kiosklar — bu “davlat

xizmatlari oynasi” bo‘lib, u orqali har bir fuqaro davlat bilan bevosita, ochiq va tezkor muloqotga kira oladi.

Litsenziyalar endi bir tugma orqali

O‘zbekiston tadbirkorligi tarixida yangi sahifa ochilmoqda — litsenziya va ruxsatnoma olish jarayonlari endilikda bir tugma bosish orqali amalga oshiriladi. 2026-yil 1-maydan boshlab barcha litsenziya, ruxsatnoma va xabardor qilish tartib-taomillari faqatgina “Litsenziya” axborot tizimi yoki Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali orqali bajariladi. Bu yangilik, avvalo, tadbirkorlik muhitini tubdan o‘zgartiruvchi islohot sifatida baholanmoqda. Chunki ilgari tadbirkor ish boshlash uchun turli idoralar eshigini qoqib, o‘nlab qog‘ozlar to‘ldirib, kunlab navbat kutishga majbur edi. Endi esa bu jarayonlarning barchasi raqamli shaklga o‘tadi — ariza yuborishdan tortib, natijani olishgacha bo‘lgan butun yo‘l onlayn tarzda amalga oshiriladi. Yangi tizimning afzalligi shundaki, u ish jarayonini soddalashtiradi, vaqtni tejaydi va ortiqcha xarajatlarni kamaytiradi. Endilikda tadbirkor o‘z ofisidan chiqmasdan, hatto telefon yoki kompyuter orqali litsenziya olish uchun ariza topshirishi, arizasi ko‘rib chiqilgach, natijani elektron hujjat shaklida olishi mumkin bo‘ladi.

Eng muhim jihati shundaki, bu tizim inson omilini kamaytiradi. Ya’ni, endi hech kim “mening hujjatimni ko‘rib chiqishdi yoki kechiktirishdi” deb e’tiroz bildirishga hojat qolmaydi — barcha jarayon avtomatlashtirilgan, nazorat ostida va shaffof bo‘ladi. Natijada, korrupsion holatlar oldi olinadi, idoralararo munosabatlar soddalashadi, ish yuritish tezligi esa bir necha barobar oshadi. Bu raqamli tizim nafaqat tadbirkorlarga qulaylik yaratadi, balki mamlakat iqtisodiy muhitiga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi. Chunki vaqt — bu eng katta resurs, ayniqsa biznes uchun. Har bir so‘nggi daqiqa, har bir byurokratik to‘siq — bu imkoniyatni yo‘qotish

demakdir. Endilikda esa, davlatning o‘zi bu to‘siqlarni olib tashlab, ishbilarmonlar uchun erkin harakat maydonini yaratmoqda.

“Litsenziya” axborot tizimi orqali har bir murojaat raqamli izga ega bo‘ladi — bu tizim kim, qachon va qaysi bosqichda hujjatni ko‘rib chiqqanini aniqlab turadi. Shunday qilib, har bir jarayon javobgarlik, shaffoflik va tezkorlik tamoyillariga asoslanadi.

Boshqacha aytganda, bu islohot O‘zbekistonning “raqamli iqtisodiyot” sari dadil qadamidir. Chunki bu orqali tadbirkor faqat ruxsat so‘rovchiga emas, balki davlat bilan teng hamkorlik qiluvchi, iqtisodiy faollikni harakatga keltiruvchi subyektga aylanadi. Yangi tizim — bu oddiy elektron xizmat emas, balki ishbilarmonlik madaniyatining yangi bosqichi. U nafaqat hujjatlarni raqamlashtiradi, balki inson tafakkurini ham o‘zgartiradi: endi muvaffaqiyatga erishish uchun navbatda turish emas, bir tugmani bosish kifoya.

Raqamli nazorat va ochiqlik

Davlat boshqaruvida eng muhim tamoyillardan biri — ochiqlik va hisobdorlikdir. Yangi Farmonga ko‘ra, 2026-yil 1-yanvardan boshlab bu tamoyil raqamli nazorat mexanizmlari orqali amalda mustahkamlanadi. Shu sanadan e’tiboran Davlat xizmatlari yagona reyestri Adliya vazirligi tomonidan yuritiladi. Bu reyestr, aslida, davlat xizmatlari tizimining “yuragi” bo‘lib, u orqali har bir xizmat to‘liq raqamli boshqaruv ostiga olinadi. Eng e’tiborli yangiliklardan biri — har bir xizmat uchun “raqamli pasport” joriy etilishidir. Bu pasportda xizmatning muddati, narxi, mas’ul idora, zarur hujjatlar va boshqa barcha shartlar aniq, shaffof va yagona formatda ko‘rsatiladi. Endi hech kim “qayerga murojaat qilaman?”, “qancha to‘lov kerak?”, “qaysi idora mas’ul?” degan savollarga javob izlab sarson bo‘lmaydi — barcha ma’lumot onlayn, bitta platformada mavjud bo‘ladi.

Bu raqamli tizim nafaqat fuqarolarga qulaylik yaratadi, balki tizimni nazorat qilishning yangi bosqichini boshlab beradi. Chunki endi har bir xizmatni nafaqat davlat, balki xalqning o'zi ham kuzatib, baholab boradi. Shu orqali idoralarning faoliyat samaradorligi ochiq ko'rinishda bo'ladi — kim xizmatni tezroq va sifatli bajarayotgani, kim sustkashlik qilayotgani aniq ko'rinadi. Bu esa, o'z navbatida, sog'lom raqobat muhitini yaratadi. Idoralar o'z xizmatlarini yaxshilashga, jarayonlarni soddalashtirishga va fuqarolarga yanada qulay sharoit yaratishga intiladilar. Chunki endi ularning ish natijasini bevosita xalq baholaydi.

Farmon orqali joriy etilayotgan ochiqlik tizimi korrupsiyaga qarshi eng samarali qurol sifatida ham ahamiyat kasb etadi. Chunki korrupsiya — yashirinlik va noaniqlikdan oziqlanadi. Raqamli nazorat esa bu ikki omilni ildizi bilan yo'q qiladi. Har bir xizmatning bosqichlari, to'lovlari va muddatlari ochiq bo'lgani sari, "oralik murosalar" uchun joy qolmaydi. Yangi tizim, aslida, davlat xizmatlarini "ko'rinarli" qiladi. Har bir fuqaroda endi imkoniyat bor — u istalgan vaqtda xizmat jarayonini kuzatib boradi, shikoyat yoki taklif bildiradi, hatto idoraning ish sifatini baholaydi. Bu esa xalqni nafaqat xizmat iste'molchisi, balki davlat boshqaruvining faol ishtirokchisiga aylantiradi.

Shunday qilib, raqamli nazorat va ochiqlik — bu oddiy texnologik yangilik emas. Bu — davlat va xalq o'rtasidagi ishonch ko'prigini mustahkamlovchi tamoyil, davlat xizmatlarini adolat, shaffoflik va javobgarlik asosida boshqarishning yangi modeli. Endi davlat tizimi shunday ishlaydiki, har bir xizmat, har bir jarayon va har bir qaror — ko'rinadigan, kuzatiladigan va baholanadigan bo'ladi. Shu tariqa, raqamli islohotlar orqali O'zbekiston nafaqat zamonaviy boshqaruvga, balki adolatli va ochiq jamiyatga ham dadil qadam tashlamoqda.

Islohotlarning iqtisodiy foydasi

Davlat xizmatlari tizimini soddalashtirish — bu nafaqat qulaylik, balki iqtisodiy samaradorlik masalasidir. Prezident Farmonining amaliy natijalari shundan dalolat beradiki, raqamli islohotlar nafaqat tizimni zamonaviylashtiradi, balki mamlakat byudjeti va fuqarolar uchun aniq moliyaviy foyda keltiradi. Hisob-kitoblarga ko‘ra, mazkur islohotlar tufayli fuqarolarning yillik xarajatlari 47 milliard so‘mga qisqaradi. Bu degani — endi odamlar hujjat yig‘ish, yo‘lkira, navbatda turish yoki ortiqcha to‘lovlarga sarflaydigan mablag‘larini tejab, o‘z hayot sifatini yaxshilashga yo‘naltira oladi. Har bir tejab qolingani so‘m — bu inson hayotiga qaytgan vaqt, qulaylik va ishonchdir.

Bundan tashqari, davlat organlarining ma‘muriy xarajatlari 80 milliard so‘mga kamayadi. Bu juda muhim ko‘rsatkich. Chunki byurokratik jarayonlar kamaygani sari, resurslar tejaladi, ishchi kuchi samaraliroq taqsimlanadi va davlat mablag‘lari yanada oqilona yo‘naltiriladi. Tejangani mablag‘lar esa ijtimoiy sohalar — ta‘lim, sog‘liqni saqlash, infratuzilma kabi yo‘nalishlarga qayta investitsiya qilinadi. Bu raqamlar orqasida bitta oddiy haqiqat yotadi: davlat xizmatlarini soddalashtirish — bu iqtisodiy islohotdir. Chunki byurokратиya iqtisodiy o‘shishni sekinlashtiradi, vaqt va resurslarni yutadi. Raqamli boshqaruv esa buning teskarisi — u tezlik, shaffoflik va unumdorlikni oshiradi.

Islohotlarning iqtisodiy foydasi, aslida, raqamlar bilan chegaralanmaydi. Eng katta yutuq — bu insonning o‘z vaqtiga egalik huquqini tiklashidir. Endi fuqarolar soatlab navbat kutish o‘rniga, bir necha daqiqada ishini bitira oladi. Bu esa mehnat unumdorligini oshiradi, ishbilarmonlik muhiti uchun qulaylik yaratadi, ijtimoiy ishonchni mustahkamlaydi. Davlat uchun esa bu — resurslarni boshqarish madaniyatining o‘zgarishi demakdir. Avvallari qog‘ozbozlikka ketayotgan mablag‘

va vaqt endi real iqtisodiy foydaga aylanmoqda. Har bir soddalashtirilgan jarayon, har bir raqamli yechim — bu iqtisodiy o‘lishning yangi manbai.

Bir so‘z bilan aytganda, mazkur islohotlar — bu iqtisodiy samaradorlikning insonparvar shakli. Chunki u nafaqat raqamlarni, balki inson hayotini o‘zgartiradi. Har bir fuqaroga vaqt, qulaylik va ishonch hadya etadi. Shu tariqa, davlat xizmatlaridagi har bir islohot — O‘zbekistonning iqtisodiy mustahkamligi va fuqarolar farovonligi sari tashlangan navbatdagi muhim qadamdir.

Hududlar — e’tibor markazida

Islohotlarning muvaffaqiyati faqat markazda emas, balki butun respublika miqyosida sezilishi kerak. Shu bois Prezident Farmonida hududiy tenglik va raqamli inklyuziya tamoyillari alohida o‘rin olgan. Endi raqamli qulayliklar Toshkent bilan chegaralanmaydi — ular Qoraqalpog‘iston Respublikasi, Qashqadaryo, Namangan va Sirdaryo viloyatlaridan boshlab mamlakatning eng chekka nuqtalarigacha yetib boradi. Farmonga muvofiq, dastlabki bosqichda aynan shu hududlarda interaktiv kiosklar sinovdan o‘tkaziladi. Bu — katta ahamiyatga ega tajriba maydoni. Chunki bu tizim orqali aholining texnologik savodxonligi, xizmatlardan foydalanish faolligi va qulaylik darajasi sinchiklab o‘rganiladi. Natijalar esa keyinchalik butun respublika bo‘ylab joriy etish uchun asos bo‘ladi.

Shu bilan birga, har bir mahallada “raqamli yordamchilar” faoliyat yuritadi. Ular oddiy texnik mutaxassis emas, balki raqamli transformatsiyaning haqiqiy targ‘ibotchilaridir. Ularning vazifasi — aholiga Yagona portal orqali xizmatlardan foydalanishni o‘rgatish, arizalarni to‘ldirishda, to‘lovlarni amalga oshirishda yoki hujjat topshirishda amaliy yordam berishdir.

Bu yangilik, ayniqsa, keksalar, ayollar va internetdan kam foydalanadigan fuqarolar uchun katta qo‘llab-quvvatlov bo‘ladi. Chunki raqamli tizim faqat

texnologiya emas, balki insonni markazga qo‘ygan xizmat falsafasidir. Shunday qilib, “raqamli yordamchilar” nafaqat texnik yordamchi, balki jamiyat va texnologiya o‘rtasidagi ko‘prik vazifasini bajaradi. Ular yordamida odamlar yangi tizimdan qo‘rqmaydi, aksincha undan foyda ko‘radi.

Farmonning yana bir muhim jihati — raqamli tenglikni ta’minlash. Endi poytaxtda mavjud qulayliklar chekka tumanlarda ham bir xil darajada ishlaydi. Farg‘onadagi dehqon ham, Qoraqalpog‘istondagi o‘qituvchi ham, Qashqadaryodagi tadbirkor ham bir xil sharoitda, bir xil tezlikda davlat xizmatlaridan foydalanadi.

Bu yondashuv, aslida, adolatli raqamli transformatsiya modelining ifodasidir. Chunki raqamlashtirishning maqsadi — faqat yangi texnologiya yaratish emas, balki har bir fuqaroni imkoniyatlar doirasiga kiritishdir. Hududlar markaz bilan bir xil raqamli imkoniyatga ega bo‘lar ekan, mamlakatning iqtisodiy va ijtimoiy rivoji yanada muvozanatli bo‘ladi. Bu esa, oxir-oqibatda, butun O‘zbekistonni yagona raqamli makon sifatida birlashtiradi.

Shunday qilib, “Hududlar — e’tibor markazida” tamoyili Farmonning eng insonparvar yo‘nalishlaridan biri sifatida, raqamli islohotlarni haqiqatan ham xalq uchun, xalq bilan birga amalga oshirishni ta’minlaydi.

Kelajak – inson markazida bo‘lgan davlat

PF–157-son Farmon — bu raqamli islohotlarning navbatdagi bosqichi emas, balki insonparvar siyosatning mantiqiy davomidir. U O‘zbekistonning yangi boshqaruv falsafasini aniq ifodalaydi: davlat — inson uchun, inson davlat uchun emas. Bu qarashning tubida shunday g‘oya yotadi: fuqaroga xizmat qilish — davlatning eng oliy vazifasi. Endi har bir islohot, har bir texnologik yangilik ana shu g‘oyani hayotga tatbiq etish uchun xizmat qiladi. Farmonning ruhi, bir so‘z

bilan aytganda, “odam uchun qulay davlat” konsepsiyasiga asoslangan. Bu — davlat va xalq oʻrtasidagi munosabatni tubdan oʻzgartiradigan yondashuv. Avvallari odam davlat tizimiga moslashishga majbur edi, endi esa tizim odamning hayotiga moslashadi. Raqamli texnologiyalar esa bu oʻzgarishning bosh quroliga aylanmoqda. Endilikda davlat xizmatlari — bu murakkab tartibotlar yoki qogʻozbozlik toʻrida yoʻqolgan jarayon emas. U — inson hayotini yengillashtiruvchi, vaqtini tejovchi, ishonchni mustahkamlaydigan qulay xizmatlar tizimi. Tasavvur qiling: ilgari birgina hujjat topshirish uchun soatlab navbat kutish, turli idoralar eshigini qoqish odatiy hol edi. Endi esa bir necha daqiqa ichida, hatto uyda oʻtirgan holda, zarur xizmatni olish mumkin. Bu — byurokratik yukdan ozod boʻlgan fuqarolik hayoti degani.

Bu islohotlarning eng katta yutugʻi — insonni har qanday tizimning markaziga qoʻyishdir. Chunki inson uchun qulay davlat degani — hurmat, ishonch va masʼuliyatga asoslangan boshqaruv deganidir. Davlat xizmatlari tizimidagi har bir yangilik, har bir raqamli yechim — bu inson shaʼnini yuksaltirish sari tashlangan qadamdir.

Bugungi Oʻzbekiston raqamli islohotlarni faqat texnik modernizatsiya sifatida emas, balki fuqarolik qadriyatlarini qayta tiklash jarayoni sifatida olib bormoqda. Har bir oʻzgarish — bu inson hayotini yaxshilash, imkoniyatlar doirasini kengaytirish, ishonch muhitini mustahkamlashga qaratilgan. Yaqin kelajakda “hujjat topshirish uchun soatlab navbatda turardik” degan ibora faqat tarixda qoladi. Chunki hozirgi islohotlar orqasida — qulay, ochiq va tezkor Oʻzbekiston shakllanmoqda. Bu Oʻzbekiston — inson huquqini ustuvor biladigan, fuqarosining vaqtini qadrlaydigan, ishonch asosida boshqariladigan davlatdir.

Bir soʻz bilan aytganda, PF–157-son Farmon — bu raqamli texnologiyalar yordamida inson shaʼnini yuksaltirish yoʻlidagi ulkan qadam. Shu tariqa, kelajakda Oʻzbekiston “davlat xizmatlari” deganda nafaqat samaradorlikni, balki insonparvarlikni ham anglatadigan mamlakatga aylanmoqda.

Xulosa qilib aytganda, Prezidentning PF–157-son Farmoni — bu shunchaki hujjat emas, yangi davrning bosh sahifasidir. U davlat xizmatlarini koʻrsatish tizimida soddalik, tezlik, ochiqlik va adolat tamoyillarini mustahkamlab, inson manfaatini markazga qoʻygan boshqaruv modelini amalda joriy etmoqda. Endilikda Oʻzbekiston raqamli davlat sari dadil qadam tashladi. Davlat boshqaruvi qogʻozdan raqamga, byurokratiyadan xizmatga, buyruqdan hamkorlik sari oʻtmoqda. Bu esa butun tizim falsafasining oʻzgarishi — “xalq davlat uchun emas, davlat xalq uchun xizmat qiladi” degan tamoyilning hayotga tatbiqidir.

Farmon orqali yaratilayotgan raqamli imkoniyatlar — bu nafaqat texnologik yutuq, balki jamiyat tafakkurining yangilanishidir. Har bir xizmat, har bir elektron tizim — inson hayotini yengillashtirish, uning vaqtini, mehnatini va shaʼnini qadrlashga xizmat qiladi. Bu oʻzgarishlar natijasida davlat idoralari endi buyruq beruvchi emas, fuqaroga xizmat koʻrsatuvchi hamkor sifatida shakllanmoqda. Shu bois, yangi tizim xalq bilan davlat oʻrtasidagi ishonch koʻprigini yanada mustahkamlaydi, fuqarolarning boshqaruvdagi ishtirokini kengaytiradi.

Prezident Farmoni bilan boshlangan bu islohotlar, aslida, Yangi Oʻzbekiston tafakkurining yorqin ifodasidir. Chunki zamonaviy davlat — bu texnologiya bilan emas, inson bilan boshlanadi. Davlat xizmatlari tizimidagi bu raqamli inqilob — Oʻzbekistonning ertangi kunini belgilab beradigan tarixiy burilishdir. U xalq uchun ochiq, adolatli va qulay boshqaruv tizimining poydevorini yaratmoqda.

Bir soʻz bilan aytganda, bu Farmon — xalq bilan davlat oʻrtasidagi yangi ishonch shartnomasidir.

Ushbu islohotlar orqali Oʻzbekiston raqamli qulaylik, insonparvar boshqaruv va samaradorlik yoʻlida yangi bosqichga koʻtarilmoqda. Shu tariqa, “xalq uchun xizmat qiladigan davlat” gʻoyasi endi nafaqat shior, balki real hayot haqiqatiga aylanmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30-oktabrdagi PF–157-son Farmoni “Davlat xizmatlarini ko‘rsatish tizimini takomillashtirish hamda sohada byurokratik tartibotlarni tubdan qisqartirishga doir qo‘shimcha chora-tadbirlar to‘g‘risida”. — Lex.uz: <https://www.lex.uz/uz/docs/-7718747>.
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PF–60-son Farmoni (2022-yil 28-yanvar) “Yangi O'zbekistonni taraqqiyotning yangi bosqichiga olib chiqish strategiyasi to‘g‘risida”. — O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari to‘plami, 2022-yil, №4.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 5-oktabrdagi PQ–6079-son Qarori. — Lex.uz: <https://www.lex.uz/docs/5050057>.
4. O'zbekiston Respublikasi “Davlat xizmatlari to‘g‘risida”gi Qonuni 2017-yil 5-sentabr, O‘RQ–445-son. — Lex.uz: <https://www.lex.uz/docs/3329965>.
5. O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi rasmiy axboroti “Davlat xizmatlarini raqamlashtirish jarayonlari va Yagona portalning rivojlanish bosqichlari haqida”. — Adliya vazirligi matbuot xizmati, 2024-yil.
6. O'zbekiston Respublikasi Raqamli texnologiyalar vazirligi hisobotlari (2023–2025-yillar) “Davlat xizmatlari sohasida elektron tizimlarni joriy etish va axborot xavfsizligini ta'minlash”. — digit.uz rasmiy sayti.
7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi PF–158-son Farmoni. — Lex.uz: <https://www.lex.uz/docs/6783507>.